

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

4- యుద్ధకాండ చతుర్థః సర్గః

|| రామాభిషేకనమ్ ||

శ్రుత్వా హనుమతో వాక్యం యథావదనుపూర్వశః |
 తతోఽబ్రవీన్తహతేజా రామః సత్యపరాక్రమః || 1 ||
 యాం నివేదయసే లంకాం పులిం భీమస్య రక్షసః |
 క్షిప్రమేనాం మథిష్యామి సత్యమేతద్భవీమి తే || 2 ||
 అస్మిన్తుపహార్తే సుగ్రీవ ప్రయాణమభిరోచయే |
 యుక్తో ముహూర్తో విజయః ప్రాప్తో మధ్యం దివాకరః || 3 ||
 అస్మిన్ ముహూర్తే విజయే ప్రాప్తే మధ్యం దివాకరే |
 సీతాం హృత్వా తు మే జాతు క్వాసౌ యాస్యతి యాస్యతః || 4 ||
 సీతా శ్రుత్వాఽభియానం మే ఆశామేష్యతి జీవితే |
 జీవితాంతేఽమృతం సృష్ట్వా పీత్వా విషమివాతురః || 5 ||
 ఉత్తరాఫల్గునీ హృద్య శ్వస్తు హస్తేన యోక్ష్వతే |
 అభిప్రయామ సుగ్రీవ సర్వానీకసమావృతాః || 6 ||
 నిమిత్తాని చ ధన్యాని యాని ప్రాదుర్భవంతి చ |
 నిహత్య రావణం సీతామానయిష్యామి జానకీమ్ || 7 ||
 ఉపరిష్టాద్ధి నయనం స్ఫురమాణమిదం మమ |
 విజయం సమనుప్రాప్తం శంసతీవ మనోరథమ్ || 8 ||
 తతో వానరరాజేన లక్ష్మణేన చ పూజితః |
 ఉవాచ రామో ధర్మాత్మా పునరప్యర్థకోవిదః || 9 ||
 అగ్రే యాతు బలస్యాస్య నీలో మార్గమవేక్షితుమ్ |
 వృతః శతసహస్రేణ వానరాణాం తరస్వినామ్ || 10 ||
 ఫలమూలవతా నీల శీతకాననవారిణా |
 పథా మధుమతా చాశు సేనాం సేనాపతే నయ || 11 ||
 దూషయేయుర్ధురాత్తానః పథి మూలఫలోదకమ్ |
 రాక్షసాః పరిరక్షేథాస్తేభ్యస్త్యం నిత్యముద్యతః || 12 ||
 నిమ్నేషు వనదుర్గేషు వనేషు చ వనౌకసః | [గిరి]
 అభిప్లుత్యాభిపశ్యేయుః పరేషాం నిహితం బలమ్ || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

4- యుద్ధకాండ చతుర్థః సర్గః

యచ్ఛ ఫల్గు బలం కించిత్తదత్తైవోపయుజ్యతామ్ |
ఏతద్ధి కృత్యం ఘోరం నో విక్రమేణ ప్రయుధ్యతామ్ || 14 ||

సాగరౌఘనిభం భీమమగ్రానీకం మహాబలాః |
కపిసింహాః ప్రకర్షంతు శతశోఽథ సహస్రశః || 15 ||

గజశ్చ గిరిసంకాశో గవయశ్చ మహాబలః |
గవాక్షశ్చాగ్రతే యాంతు గవాం దృష్టా ఇవర్షభాః || 16 ||

యాతు వానరవాహిన్యా వానరః ప్లవతాం వరః |
పాలయన్ దక్షిణం పార్శ్వమృషభో వానరర్షభః || 17 ||

గంధహస్తీవ దుర్ధర్షస్తరస్వీ గంధమాదనః |
యాతు వానరవాహిన్యాః సవ్యం పార్శ్వమధిష్ఠితః || 18 ||

యాస్యామి బలమధ్యేఽహం బలౌఘమభిహర్షయన్ |
అధిరుహ్య హనూమంతమైరావతమివేశ్వరః || 19 ||

అంగదేనైష సంయాతు లక్ష్మణశ్చాంతకోపమః |
సార్వభౌమేన భూతేశో ద్రవిణాభిపతిర్యథా || 20 ||

జాంబవాంశ్చ సుషేణశ్చ వేగదర్శీ చ వానరః |
ఋక్షరాజో మహాసత్త్వః కుక్షిం రక్షంతు తే త్రయః || 21 ||

రాఘవస్య వచః శ్రుత్వా సుగ్రీవో వాహినీపతిః |
వ్యాదిదేశ మహావీర్యాన్ వానరాన్ వానరర్షభః || 22 ||

తే వానరగణాః సర్వే సముత్పత్య యుయుత్సవః |
గుహాభ్యః శిఖరేభ్యశ్చ ఆశు పుష్టువిరే తదా || 23 ||

తతో వానరరాజేన లక్ష్మణేన చ పూజితః |
జగామ రామో ధర్మాత్మా ససైన్యో దక్షిణాం దిశమ్ || 24 ||

శతైః శతసహస్రైశ్చ కోటిభిరయుతైరపి |
వారణాభైశ్చ హరిభిర్యయౌ పరివృతస్తదా || 25 ||

తం యాంతమనుయాతి స్త మహతీ హరివాహినీ |
దృష్టాః ప్రముదితాః సర్వే సుగ్రీవేణాభిపాలితాః || 26 || [హృష్టాః]

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

4 - యుద్ధకాండ చతుర్థః సర్గః

ఆప్లవంతః ప్లవంతశ్చ గర్జంతశ్చ ప్లవంగమాః |
క్షేలంతో నినదంతశ్చ జగ్జుర్వై దక్షిణాం దిశమ్ || 27 ||

భక్షయంతః సుగంధీని మధూని చ ఫలాని చ |
ఉద్యహంతో మహావృక్షాన్తంజలిపుంజధారిణః || 28 ||

అన్యోన్యం సహసా దృష్టా నిర్వహంతి క్షిపంతి చ |
పతతశ్చాక్షిపంత్యన్యే పాతయంత్యపరే పరాన్ || 29 ||

రావణో నో నిహంతవ్యః సర్వే చ రజనీచరాః |
ఇతి గర్జంతి హరయో రాఘవస్య సమీపతః || 30 ||

పురస్తాదృషభో వీరో నీలః కుముద ఏవ చ |
పంథానం శోధయంతి న్న వానరైర్బహుభిః సహ || 31 ||

మధ్యే తు రాజా సుగ్రీవో రామో లక్ష్మణ ఏవ చ |
బహుభిర్బలిభిర్భ్రమైర్పతాః శత్రునిబర్హణాః || 32 ||

హరిః శతవల్కిరీరః కోటీభిర్దశభిర్వతః |
సర్వామేకో హ్యవష్టభ్య రరక్ష హరివాహినీమ్ || 33 ||

కోటీశతపలీవారః కేసలీ పనసో గజః |
అర్కశ్చాతిబలః పార్శ్వమేకం తస్యాభిరక్షతి || 34 ||

సుషేణో జాంబవాంచైవ ఋక్షైశ్చ బహుభిర్వతౌ |
సుగ్రీవం పురతః కృత్వా జఘనం సంరరక్షతుః || 35 ||

తేషాం సేనాపతిర్వీరో నీలో వానరపుంగవః |
సంపతన్వతతాం శ్రేష్ఠస్తద్బలం పర్యపాలయత్ || 36 ||

దలీముఖః ప్రజంఘశ్చ రంభోఽథ రభసః కపిః |
సర్వతశ్చ యయుర్వీరాస్త్వరయంతః ప్లవంగమాన్ || 37 ||

ఏవం తే హరిశార్దూలా గచ్ఛంతో బలదర్శితాః |
అపశ్యంస్తే గిరిశ్రేష్ఠం సహ్యాం ద్రుమలతాయుతమ్ || 38 ||

సరాంసి చ సుపుల్లాని తటాకాని వనాని చ |
రామస్య శాసనం జ్ఞాత్వా భీమకోపస్య భీతవత్ || 39 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

4 - యుద్ధకాండ చతుర్థః సర్గః

వర్జయన్ష్కగరాభ్యాశాంస్తథా జనపదానపి |
సాగరౌఘనిభం భీమం తద్వానరబలం మహత్ || 40 ||

ఉత్ససర్ప మహాఘోషం భీమఘోష ఇవార్ణవః |
తస్య దాశరథేః పార్శ్వే శూరాస్తే కపికుంజరాః || 41 ||

తూర్ణమాపుష్లువుః సర్వే సదశ్చా ఇవ చోదితాః |
కపిభ్యాముహ్యమానౌ తౌ శుశుభాతే నరోత్తమౌ || 42 ||

మహద్భ్యామివ సంస్పృష్టౌ గ్రహభ్యాం చంద్రభాస్కరౌ |
తతో వానరరాజేన లక్ష్మణేన చ పూజితః || 43 ||

జగామ రామో ధర్మాత్మా ససైన్యో దక్షిణాం దిశమ్ |
తమంగదగతో రామం లక్ష్మణః శుభయా గిరా || 44 ||

ఉవాచ పరిపూర్ణార్థః స్మృతిమాన్ ప్రతిభానవాన్ |
హృతామవాప్య వైదేహీం క్షిప్రం హత్యా చ రావణమ్ || 45 ||

సమృద్ధార్థః సమృద్ధార్థామయోధ్యాం ప్రతి యాస్యసి |
మహాంతి చ నిమిత్తాని దివి భూమౌ చ రాఘవ || 46 ||

శుభాని తవ పశ్యామి సర్వాణ్యేవార్థసిద్ధయే |
అనువాతి శుభో వాయుః సేనాం మృదుహితః సుఖః || 47 ||

పూర్ణవల్లుస్వరాశ్చేమే ప్రవదంతి మృగద్విజాః |
ప్రసన్నాశ్చ దిశః సర్వా విమలశ్చ దివాకరః || 48 ||

ఉశనాశ్చ ప్రసన్నాల్పిరను త్వాం భార్గవో గతః |
బ్రహ్మరాశిర్విశుద్ధశ్చ శుద్ధాశ్చ పరమర్షయః || 49 ||

అల్పిష్టంతః ప్రకాశంతే ధ్రువం సర్వే ప్రదక్షిణమ్ |
త్రిశంకుర్విమలో భాతి రాజర్షిః సపురోహితః || 50 ||

పితామహవరోస్తాకమిక్ష్వాకూణాం మహాత్మనామ్ |
విమలే చ ప్రకాశేతే విశాఖే నిరుపద్రవే || 51 ||

నక్షత్రవరమస్తాకమిక్ష్వాకూణాం మహాత్మనామ్ |
నైర్వృతం నైర్వృతానాం చ నక్షత్రమభిపీడ్యతే || 52 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

4 - యుద్ధకాండ చతుర్థః సర్గః

మూలో మూలవతా సృష్టో ధూప్యతే ధూమకేతునా |
సరం చైతద్విద్యానాశాయ రాక్షసానాముపస్థితమ్ || 53 ||

కాలే కాలగృహీతానాం నక్షత్రం గ్రహపీడితమ్ |
ప్రసన్నాః సురసాశ్చాపో వనాని ఫలవంతి చ || 54 ||

ప్రవాంత్యభ్యధికం గంధాన్ యథర్తుకుసుమా ద్రుమాః |
వ్యూఢాని కపిసైన్యాని ప్రకాశంతేఽధికం ప్రభో || 55 ||

దేవానామివ సైన్యాని సంగ్రామే తారకామయే |
ఏవమార్క సమీక్ష్యైతాన్ ప్రీతో భవతుమర్హసి || 56 ||

ఇతి భ్రాతరమాశ్వాస్య హృష్టః సౌమిత్రిరబ్రవీత్ |
అథావృత్య మహీం కృత్స్నాం జగామ మహతీ చమూః || 57 ||

ఋక్షవానరశార్దులైర్మఖదంష్ట్రాయుధైర్వృతా |
కరాగైశ్చరణాగైశ్చ వానరైరుత్థితం రజః || 58 ||

భీమమంతర్దధే లోకం నివార్య సవితుః ప్రభామ్ |
సపర్వతవనాకాశాం దక్షిణాం హరివాహినీ || 59 ||

ఛాదయంతీ యయౌ భీమా ద్యామివాంబుదసంతతిః |
ఉత్తరంత్యాం చ సేనాయాం సంతతం బహుయోజనమ్ || 60 ||

నదీస్రోతాంసి సర్వాణి సస్యందుర్విపరీతవత్ |
సరాంసి విమలాంభాంసి ద్రుమాకీర్ణాంశ్చ పర్వతాన్ || 61 ||

సమాన్ భూమిప్రదేశాంశ్చ వనాని ఫలవంతి చ |
మధ్యేన చ సమంతాచ్చ తిర్యక్చాధశ్చ సౌఽవిశత్ || 62 ||

సమావృత్య మహీం కృత్స్నాం జగామ మహతీ చమూః |
తే హృష్టమనసః సర్వే జగ్గుర్తారుతరంహసః || 63 ||

హరయౌ రాఘవస్యార్థే సమారోపితవిక్రమాః |
హర్షవీర్యబలోద్రేకాన్ దర్శయంతః పరస్పరమ్ || 64 ||

యౌవనోత్సేకజాన్ దర్పాన్ వివిధాంశ్చక్రరథ్వని |
తత్ర కేచిద్దుతం జగ్గురుపేతుశ్చ తథాఽపరే || 65 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

4 - యుద్ధకాండ చతుర్థః సర్గః

కేచిత్కిలకిలాం చక్రుర్వానరా వనగోచరాః |
 ప్రాసాఫ్టయంశ్చ పుచ్చాని సన్నిజఘ్నుః పదాన్యపి || 66 ||
 భుజాన్విక్షిప్య శైలాంశ్చ ద్రుమానన్యే బభంజిరే |
 ఆరోహంతశ్చ శృంగాణి గిరిణాం గిరిగోచరాః || 67 ||
 మహానాదాన్విముంచంతి క్షేలామన్యే ప్రచక్తిరే |
 ఊరువేగైశ్చ మమృదుర్లతాజాలాన్యనేకశః || 68 ||
 జృంభమాణాశ్చ విక్రాంతా విచిక్రీడుః శిలాద్రుమైః |
 శతైః శతసహస్రైశ్చ కోటిభిశ్చ సహస్రశః || 69 ||
 వానరాణాం తు ఘోరాణాం శ్రీమత్పరివృతా మహీ |
 సా స్త్య యాతి దివారాత్రం మహతీ హరివాహినీ || 70 ||
 హృష్టా ప్రముదితా సేనా సుగ్రీవేణాభిరక్షితా |
 వానరాస్త్వలితం యాంతి సర్వే యుద్ధాభినందినః || 71 ||
 ప్రమోక్షయిషవః సీతాం ముహూర్తం క్యాపి నాసత |
 తతః పాదపసంబాధం నానామృగసమాయుతమ్ || 72 ||
 సహ్యాపర్వతమాసేదుర్కలయం చ మహీధరమ్ |
 కాననాని విచిత్రాణి నదీప్రస్తవణాని చ || 73 ||
 పశ్యన్నతియయౌ రామః సహ్యాస్య మలయస్య చ |
 వకులాంస్తిలకాంశ్చూతానశోకాన్సింధువారకాన్ || 74 || [చంపకాన్]
 కరవీరాంశ్చ తిమిశాన్ భంజంతి స్త్య ప్లవంగమాః |
 అంకోలాంశ్చ కరంజాంశ్చ ప్లక్షన్యగ్రోధతిందుకాన్ || 75 ||
 జంబూకామలకాన్చీపాన్భజంతి స్త్య ప్లవంగమాః |
 ప్రస్తరేషు చ రమ్యేషు వివిధాః కాననద్రుమాః || 76 ||
 వాయువేగప్రచలితాః పుష్పైరవకిరంతి తాన్ |
 మారుతః సుఖసంస్పర్శ్య వాతి చందనశీతలః || 77 ||
 షట్పదైరనుకూజద్భిర్వనేషు మధుగంధిషు |
 అధికం శైలరాజస్తు ధాతుభిః సువిభూషితః || 78 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

4 - యుద్ధకాండ చతుర్థః సర్గః

ధాతుభ్యః ప్రసృతో రేణుర్వాయువేగవిఘట్టితః |
సుమహద్వానరానీకం ఛాదయామాస సర్వతః || 69 ||

గిరిప్రస్థేషు రమ్యేషు సర్వతః సంప్రపుష్పితాః |
కేతక్యః సింధువారాశ్చ వాసంత్యశ్చ మనోరమాః || 70 ||

మాధవ్యో గంధపూర్ణాశ్చ కుండగుల్కాశ్చ పుష్పితాః |
చిరిబిల్వా మధూకాశ్చ వంజులా వకులాస్తథా || 71 || [ప్రియకాః]

స్ఫూర్ణకాస్తిలకాశ్చైవ నాగవృక్షాశ్చ పుష్పితాః |
చూతాః పాటలయశ్చైవ కోవిదారాశ్చ పుష్పితాః || 72 ||

ముచులిందార్జునాశ్చైవ శింశుపాః కుటజాస్తథా |
ధవాః శాల్మలయశ్చైవ రక్తాః కురవకాస్తథా || 73 ||

హింతాలాస్తిమిశాశ్చైవ చూర్ణకా నీపకాస్తథా |
నీలాశోకాశ్చ వరణా అంకోలాః పద్మకాస్తథా || 74 ||

ప్లవమానైః ప్లవంగైస్తు సర్వే పర్యాకులీకృతాః |
వాప్యస్తస్మిన్ గిరౌ శీతాః పల్వలాని తథైవ చ || 75 ||

చక్రవాకానుచరితాః కారండవనిషేవితాః |
ప్లవైః క్రౌంచైశ్చ సంకీర్ణా వరాహమృగసేవితాః || 76 ||

ఋక్షైస్తరక్షుభిః సింహైః శార్దూలైశ్చ భయావహైః |
వ్యాలైశ్చ బహుభిర్భ్రమైః సేవ్యమానాః సమంతతః || 77 ||

పద్మైః సౌగంధికైః పుల్లైః కుముదైశ్చోత్పలైస్తథా |
వారిజైర్వివిధైః పుష్పై ర్మ్యాస్తత్ర జలాశయాః || 78 ||

తస్య సానుషు కూజంతి నానాద్విజగణాస్తథా |
స్నాత్వా పీత్వోదకాన్యత్ర జలే క్రీడంతి వానరాః || 79 ||

అన్యోన్యం ప్లావయంతి స్త శైలమారుహ్య వానరాః |
ఫలాన్యమృతగంధీని మూలాని కుసుమాని చ || 80 ||

బుభుజుర్వానరాస్తత్ర పాదపానాం మదోత్కటాః |
ద్రోణమాత్రప్రమాణాని లంబమానాని వానరాః || 81 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

4 - యుద్ధకాండ చతుర్థః సర్గః

యయుః పిబంతో హృష్టాస్తే మధూని మధుపింగలాః |
పాదపానవభంజంతో వికర్షంతస్తథా లతాః || 92 ||

విధమంతో గిరివరాన్ ప్రయయుః ప్లవగర్షభాః |
వృక్షేభ్యఃస్యే తు కపయో నర్దంతో మధుదర్శితాః || 93 ||

అస్యే వృక్షాన్ ప్రపద్యంతే ప్రపతంత్యపి చాపరే |
బభూవ వసుధా తైస్తు సంపూర్ణా హరియూథపైః || 94 ||

యథా కమలకేదారైః పక్వైరివ వసుంధరా |
మహేంద్రమథ సంప్రాప్య రామో రాజీవలోచనః || 95 ||

అధ్యారోహన్తహాబాహుః శిఖరం ద్రుమభూషితమ్ |
తతః శిఖరమారుహ్య రామో దశరథాత్మజః || 96 ||

కూర్తమీనసమాకీర్ణమపశ్యత్సలిలాకరమ్ |
తే సహ్యం సమతిక్రమ్య మలయం చ మహాగిరిమ్ || 97 ||

ఆసేదురానుపూర్వేణ సముద్రం భీమనిస్వనమ్ |
అవరుహ్య జగామాశు వేలావనమనుత్తమమ్ || 98 ||

రామో రమయతాం శ్రేష్ఠః ససుగ్రీవః సలక్ష్మణః |
అథ ధౌతోపలతలాం తోయాఘైః సహసోత్థితైః || 99 ||

వేలామాసాద్య విపులాం రామో వచనమబ్రవీత్ |
ఏతే వయమనుప్రాప్తాః సుగ్రీవ వరుణాలయమ్ || 100 ||

ఇహేదానీం విచింతా సా యా నః పూర్వం సముత్థితా |
అతః పరమతీరోఽయం సాగరః సరితాం పతిః || 101 ||

న చాయమనుపాయేన శక్యస్తరితుమర్ణవః |
తదిహైవ నివేశోఽస్తు మంత్రః ప్రస్తూయతామితి || 102 ||

యథేదం వానరబలం పరం పారమవాష్పయాత్ |
ఇతీవ స మహాబాహుః సీతాహరణకర్శితః || 103 ||

రామః సాగరమాసాద్య వాసమాజ్ఞాపయత్తదా |
సర్వాః సేనా నివేశ్యంతాం వేలాయాం హరిపుంగవ || 104 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

4 - యుద్ధకాండ చతుర్థః సర్గః

సంప్రాప్తా మంత్రకాలో నః సాగరస్యాస్య లంఘనే |
స్వాం స్వాం సేనాం సముత్పజ్య మా చ కశ్చిత్కుతో వ్రజేత్ || 105 ||
గచ్ఛంతు వానరాః శూరాః జ్ఞేయం ఛన్దం భయం చ నః | [బలం]
రామస్య వచనం శ్రుత్వా సుగ్రీవః సహలక్ష్మణః || 106 ||
సేనాం న్యవేశయత్తిరే సాగరస్య ద్రుమాయుతే |
విరరాజ సమీపస్థం సాగరస్య చ తద్బలమ్ || 107 ||
మధుషాండుజలః శ్రీమాన్ ద్వితీయ ఇవ సాగరః |
వేలావనముషాగమ్య తతస్తి హరిపుంగవాః || 108 ||
వినివిష్టాః పరం పారం కాంక్షమాణా మహోదధేః |
తేషాం నివిశమానానాం సైన్యసన్నాహనిస్వనః || 109 ||
అంతర్ధాయ మహానాదమర్ణవస్య ప్రశుశ్రువే |
సా వానరాణాం ధ్వజినీ సుగ్రీవేణాభిషాలితా || 110 ||
త్రిధా నివిష్టా మహాతీ రామస్యార్థపరాభవత్ |
సా మహార్ణవమాసాద్య హృష్టా వానరవాహినీ || 111 ||
వాయువేగసమాధూతం పశ్యమానా మహార్ణవమ్ |
దూరపారమసంబాధం రక్షోగణనిషేవితమ్ || 112 ||
పశ్యంతో వరుణావాసం నిషేదుర్హరియాథపాః |
చండనక్రగ్రహం ఘోరం క్షపాదౌ దివసక్షయే || 113 ||
హసంతమివ ఫేనాఘైర్భ్రత్యంతమివ చోల్కిభిః |
చంద్రోదయసముద్ధూతం ప్రతిచంద్రసమాకులమ్ || 114 ||
పినష్టేవ తరంగాగైరర్ణవః ఫేనచందనమ్ |
తదాదాయ కరైరిందుల్లింపతీవ దిగంగనాః || 115 ||
చండానిలమహాగ్రాహైః కీర్ణం తిమితిమింగిలైః |
దీప్తభోగైరివాకీర్ణం భుజంగైర్వరుణాలయమ్ || 116 ||
అవగాఢం మహాసత్త్వైర్నానాశైలసమాకులమ్ |
సుదుర్గం దుర్గమార్గం తమగాఢమసురాలయమ్ || 117 ||

వాల్మీకి రామాయణం- యుద్ధకాండ

4 -యుద్ధకాండ చతుర్థః సర్గః

మకరైర్నాగభోగైశ్చ విగాఢా వాతలోలితాః |
 ఉత్పేతుశ్చ నిపేతుశ్చ ప్రవృద్ధా జలరాశయః || 118 ||
 అగ్నిచూర్ణమివావిధ్ధం భాస్వరాంబు మహోరగమ్ |
 సురాలివిషయం ఘోరం పాతాలవిషమం సదా || 119 ||
 సాగరం చాంబరప్రఖ్యమంబరం సాగరోపమమ్ |
 సాగరం చాంబరం చేతి నిర్విశేషమదృశ్యత || 120 ||
 సంపృక్తం నభసాప్యంభః సంపృక్తం చ నభోంభసా |
 తాదృగ్రూపే స్త దృశ్యేతే తారారత్నసమాకులే || 121 ||
 సముత్పతితమేఘస్య వీచిమాలాకులస్య చ |
 విశేషో న ద్యయోరాసీత్సాగరస్యాంబరస్య చ || 122 ||
 అన్యోన్యమాహతాః సక్తాః సస్వనుల్బీమనిఃస్వనాః |
 ఊర్తయః సింధురాజస్య మహాభేర్య ఇవాహవే || 123 ||
 రత్నాఘజలసన్నాదం విషక్తమివ వాయునా |
 ఉత్పతంతమివ క్రుద్ధం యాదోగణసమాకులమ్ || 124 ||
 దదృశుస్తే మహోత్సాహ వాతాహతజలాశయమ్ |
 అనిలోద్ధూతమాకాశే ప్రవల్లంతమివోర్తిభిః || 125 ||
 తతో విస్తయమాపన్నా దదృశుర్హరయస్తదా |
 భ్రాంతోర్తిజలసన్నాదం ప్రలోలమివ సాగరమ్ || 126 ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే చతుర్థః సర్గః || 4 ||

